

Rafaela Ijurra Ganboa
Etxarri Aranatz, Nafarroa (1928)

Aurkibidea

Biografia

Aita etxarriarra eta ama arruazuarra zituen. Zazpi senide izan ziren. Etxekoandrea. Semea soldaduskan hilik agertu zen eta haren gorpua ekartzeko eta gertatutakoa argitzeko sekulako lanak egin izan ditu urteetan. Felipe Gonzalez berarekin gutun bidezko harremanetan ibili zen semearen aferaekin.

Zintak

ETX-025

- **Proiektua:** Etxarri-Aranazko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Labrit Multimedia
- **Data:** 2011-10-01
- **Iraupena:** 94 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Labrit Multimedia

Pasarteak

1. Eskola garaiak

- **Erref:** ETX-025/002
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:00:05. **Bukatu:** 00:00:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Eskolara gutxi joan zen. 13 urte zituenean ama gaixotu egin zen, eta etxeko lanak egiten hasi behar izan zuen. Ogia eta taloak egiten zituen, sorroan aritzen zen... denetarik.

2. Ogia egiten zuen

- **Erref:** ETX-025/004
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:00:51. **Bukatu:** 00:01:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Ogia nola egiten zuen azaltzen du. Ogi handi batzuk egiten zituzten.

3. Labeak

- **Erref:** ETX-025/005
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:01:38. **Bukatu:** 00:02:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Labeak ez ziren oraingoak bezalakoak. Zulo bat bezala ziren.

4. Taloak

- **Erref:** ETX-025/006
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:02:20. **Bukatu:** 00:03:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Artoa
- Baserrria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Taloak egiteko lehenengo artoa jo behar zen, eta errotara eramaten zuten. Ondoren, irina etxera ekartzen zuten, eta taloak egiten zituzten.

5. Errotak

- **Erref:** ETX-025/007
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:03:32. **Bukatu:** 00:03:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Errotak itxita egon ziren gerraostean. Errazionamenduan ematen zuten irina, baina ez zen berdina.

6. Gosaria

- **Erref:** ETX-025/008
- **Iraupena:** 0:00:29. **Hasi:** 00:03:53. **Bukatu:** 00:04:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Gosaltzeko taloa esnearekin hartzen zuten.

7. Txerriak

- **Erref:** ETX-025/009
- **Iraupena:** 0:00:24. **Hasi:** 00:04:22. **Bukatu:** 00:04:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Bazkaltzeko normalean etxean hildako txerria jaten zuten. Su baxuan erretzen zuten.

8. Buruan gauzak eramaten zituzten

- **Erref:** ETX-025/010
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:04:46. **Bukatu:** 00:05:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua

Laburpena:

Txerrientzako janari bila joaten zen, buruan pertza handi batzuk jarrita. Buruan gauzak eramateko "burkeñua" erabiltzen zuten.

9. Garbitokia

- **Erref:** ETX-025/011
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:05:07. **Bukatu:** 00:06:14

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Garbitoki handi bat egoten zen arropa garbitzeko. Bera txikia zen eta ez zenez ailegatzen, aitek lau adreilu jartzen zizkion. Hotz handia egiten zuen askotan, eta amak eskuak berotzen zizkion.

10. Asko josten zuen

- **Erref:** ETX-025/014
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:06:52. **Bukatu:** 00:08:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Josi ere egiten zuen. Gaztetan ikasi zuen josten, eta asko josten zuen. Garai hartan arropa guztiak etxean egiten ziren, ez ziren saltzen.

11. Familiakoentzako arropa egiten zuen

- **Erref:** ETX-025/015
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:08:11. **Bukatu:** 00:08:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Neskak soinekoak erabiltzen zituzten. Berak arropa guztiak egiten zizkien familiakoei.

12. Etxeko lanak

- **Erref:** ETX-025/016
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:08:53. **Bukatu:** 00:09:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Etxean lan asko egoten ziren: plantxa, etxea garbitu, garia garbitu eta arketan sartu, porkak egin...

13. Arto-zuritzea

- **Erref:** ETX-025/017
- **Iraupena:** 0:00:16. **Hasi:** 00:09:42. **Bukatu:** 00:09:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

Artoa zuritzeko egunak egoten ziren, eta, ondoren, "porkak" egiten zituzten.

14. Koltxoiak

- **Erref:** ETX-025/018
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:09:58. **Bukatu:** 00:11:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Artoaren hostoekin koltxoi moduko batzuk egiten ziren, baina berak ez du ezagutu. Bere garaian, artilezkoak ziren. Koltxoiak urtean behin jo egiten ziren, eta, ondoren, berriz josten ziren.

15. Zoruaaren garbiketa

- **Erref:** ETX-025/019
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:11:09. **Bukatu:** 00:11:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Zorua garbitzeko lixiba pixka bat erabiltzen zuten, eta, ondoren, argizaria ematen zioten.

16. Etxeko gortinak

- **Erref:** ETX-025/020
- **Iraupena:** 0:00:18. **Hasi:** 00:11:30. **Bukatu:** 00:11:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Etxeko gortina guztiak berak egin ditu.

17. Soldaduen galtzak egiten zituen

- **Erref:** ETX-025/021
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:11:48. **Bukatu:** 00:13:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Sastreak, jostunak
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:

Soldaduentzako galtzak egiten zituen. Goizeko 7etan jaikitzen zen, eta, sorora gosaria eraman baino lehen, galtza bat egiten zuen, eta, gauean, beste bat. Diru pixka bat ateratzeko. Soldaduen galtzak Zirkulura eramaten zituen.

18. Arropa egiten zuen

- **Erref:** ETX-025/022
- **Iraupena:** 0:00:29. **Hasi:** 00:13:09. **Bukatu:** 00:13:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Jertseak ere egin izan ditu kanporako eta etxekoentzako; galtzerdiak ere bai. Gero, kristalezko mediak etorri ziren.

19. Herriko apaizak

- **Erref:** ETX-025/024
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:13:52. **Bukatu:** 00:16:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Hiru apaiz gaizto zeuden herrian. Dotrina ez zekitenei jo egiten zieten.

20. Apaizari beldurra zitzaion

- **Erref:** ETX-025/025
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:16:23. **Bukatu:** 00:17:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Apaizari beldur handia zitzaion. Mutilekin dantzatzeko ez zieten uzten.

21. Konfesioak

- **Erref:** ETX-025/026
- **Iraupena:** 0:00:23. **Hasi:** 00:17:47. **Bukatu:** 00:18:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Konfesioak ostiralero izaten ziren. Oinez joaten ziren Altsasura, eta itzultzerako gaua izaten zen.

22. Altsasun berandu egin zitzaionekoa

- **Erref:** ETX-025/027
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:18:10. **Bukatu:** 00:20:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Behin, 20 urte inguru zituela, Altsasura joan zen, eta berandutu egin zitzaion bakarrik bueltatzeko. Urdiaingo neska batzuk esan zioten bere etxera joateko lo egitera. Bidean zeudela, kotxe bat gelditu zen, eta bere mutil laguna zen bila zetorrela.

23. Ilea mozten zien familiakoei

- **Erref:** ETX-025/028
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:20:52. **Bukatu:** 00:21:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:

Berak ilea mozten zion aitari, bere senarrari eta seme-alabei ere.

24. Lan asko egin zuen gaztetan

- **Erref:** ETX-025/029
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:21:28. **Bukatu:** 00:22:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Zaharrena izateagatik lan asko egitea tokatu zaio Rafaelari.

25. Osabarekin egoten zen soroan lanean

- **Erref:** ETX-025/030
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:22:02. **Bukatu:** 00:23:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:

Rafaelak lan asko egin du soroan bere osabarekin. Bere amonari 44 urterekin hil zitzaion gizona, eta bederatzi umerekin geratu zen. Behin semea eguzkitan utzi zuen lanak egin bitartean, eta meningitisak eman zion eta hitz-motela geratu zen.

26. Arto garaian lan handia zegoen

- **Erref:** ETX-025/031
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:23:15. **Bukatu:** 00:24:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Bazkaldu ere soroan egiten zuten. Arto garaian lan handia egoten zen. Berari asko gustatzen zitzaion porkak egitea.

27. Ilea mozten trebea zen

- **Erref:** ETX-025/032
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:24:06. **Bukatu:** 00:25:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:

Bere lagun batek eta berak elkarri mozten zioten ilea. Bere ezkontzarako ere ez zion inork orraztu, berak egin zuen dena.

28. Ezkontza

- **Erref:** ETX-025/033
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:25:40. **Bukatu:** 00:26:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Beltzez ezkontzen ziren normalean. Bera 27 urterekin ezkondu zen. Senarrak esan zion ezkontzen zirenean ez zela gehiago joango sorora lanera. Baina gero doble joan zen.

29. Senarraren etxean bizi ziren

- **Erref:** ETX-025/034
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:26:16. **Bukatu:** 00:28:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Ezkundu zenean, etxe berria egin zuten. Baina bukatzen zuten bitartean senarraren etxera joan zen bizitzera. Etxe zaharra zen, arratoiak zeuden.

30. Ezkonbidaia I

- **Erref:** ETX-025/035
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:28:24. **Bukatu:** 00:29:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Ezkonbidaian Madrilera joan behar ziren, hori izan zen egin zieten oparia, baina Rafaelak ez zuen joan nahi.

31. Egun batzuk egon zen Donostian zerbitzari lanetan

- **Erref:** ETX-025/036
- **Iraupena:** 0:03:51. **Hasi:** 00:29:17. **Bukatu:** 00:33:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Bere lehengusu bat Donostian zegoen zerbitzari lanetan. Nazkatuta zegoen, eta gaixo plantak egin zituen Etxarrira bueltatzeko. Orduan, bere partez Rafaela joan zen. Lau egunetarako joan zen berez, eta 16 egunez egon zen. Oso gustura egon zen han. Azkenean, ezkonbidaian ere Donostiara joan ziren.

32. Ezkonbidaia II

- **Erref:** ETX-025/038
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:34:22. **Bukatu:** 00:35:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Egun batzuk Donostian egon ziren; gero, Laudiora joan ziren izeba moja bat bisitatzera; eta ondoren, Arrigorriagara. Gero, Bilbon hiru egun zituzten, eta, azkenik, Miranda de Ebroko jaietara.

33. Rafaelaren ezkontza

- **Erref:** ETX-025/039
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:35:48. **Bukatu:** 00:36:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Ezkontza Etxarriko elizan izan zen, maiatzaren 22an. 27 urterekin ezkondu zen.

34. Guda garaiko gauzak

- **Erref:** ETX-025/044
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:43:44. **Bukatu:** 00:46:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Guda garaian, hiru emakumeri ilea moztu zieten astoei mozteko guraizeekin. Simara ere bota zituzten gazte asko.

35. Guda garaian gizon asko hil zituzten

- **Erref:** ETX-025/045
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 00:46:24. **Bukatu:** 00:49:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Gerra garaian, gizon asko hil zituzten. Behin bere gizona zerrategira lanera zihoala alkatea aurkitu zuen lurrean botata; etxera eraman zuen, eta handik egun batzuetara hil zen. Herriko "pelukeroa" ere hil egin zuten.

36. Errazionamendu garaia

- **Erref:** ETX-025/047
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:49:37. **Bukatu:** 00:53:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Guda ostean, Quintana zen alkatea. Kola egiten zuten elikagaiak emateko. Rafaela Arruazura joaten zen oinez ogi bila. Olia erosteko goizeko 07:00etan hasten ziren kola egiten. Ogia ere udaletxean saltzen zuten, eta ilara egiten zuten. Batzuetan, ilaran egon ondoren, etxera joaten ziren ezer gabe.</p>

37. Familia aberatsenak

- **Erref:** ETX-025/049
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:53:27. **Bukatu:** 00:54:52

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Garai hartako herriko familia aberatsenak aipatzen ditu.

38. Etxarriko oihal-denda

- **Erref:** ETX-025/050
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:54:52. **Bukatu:** 00:55:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Goikoetxean oihalak saltzen zituzten arropa egiteko. Etxe horretara joaten zen Rafaela arropa garbitzera. Bi seme eduki zituzten, eta senarra Ameriketara joan zen familia bertan utzita, eta ez zen gehiago bueltatu.

39. Soltean erosten zen

- **Erref:** ETX-025/051
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:55:58. **Bukatu:** 00:56:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Orduan dena soltean erosten zuten (azukrea, kafea, ardoa).

40. Txakurrak eta katuak jaten zituzten

- **Erref:** ETX-025/052
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:56:19. **Bukatu:** 00:57:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Familia batek denda eta taberna moduko bat zuen, eta bazkariak ematen zituen. Txakurrak hiltzen zituzten jateko. Jende aberatsa joaten zen hara jatera. Katuak ere gisatzen zituzten.

41. Rafaelak katua jan izan du

- **Erref:** ETX-025/053

- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:57:10. **Bukatu:** 00:58:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Rafaelak jan izan du katua. Garai hartan, ez zuten beste ezer izaten. Umeak edukitzen zituztenean oilo salda hartzen zuten.

42. Umeak etxean edukitzen zituzten

- **Erref:** ETX-025/054
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:58:02. **Bukatu:** 00:59:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:

Rafaelak hiru umeak etxean eduki zituen. Batek 5 kilo pisatu zituen. Seme gazteena etxe berrira joan zirenean jaio zen.

43. Erditzeko emaginak laguntzen zien

- **Erref:** ETX-025/055
- **Iraupena:** 0:03:49. **Hasi:** 00:59:46. **Bukatu:** 01:03:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:

Umeak etxean edukitzeko komadronak laguntzen zien. Bere emagina bere lehengusina izaten zen. Lanean egoten zen azken momentura arte. Normalean ez ziren ginekologora joaten, Rafaela behin bakarrik egon zen, lehenengo alabarekin.

44. Bularra ahal zuen denbora guztia ematen zien haurrei

- **Erref:** ETX-025/056
- **Iraupena:** 0:04:17. **Hasi:** 01:03:35. **Bukatu:** 01:07:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Umeak hazteko bularra ematen zien. Hil zen semeari 17 hilabete arte bularra bakarrik ematen zion. Rafaelak bular txikiak zituen, baina esne askokoak. Bere amak beste andreen umeei ere ematen zien bularra.

45. Herriko medikua

- **Erref:** ETX-025/060
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 01:17:36. **Bukatu:** 01:18:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:

Beraiek haurrak zirenean medikua Don Tomas zen. Bihotzeko batekin hil zen. Rafaelaren osaba bat appendizearekin hil zen.

46. Lur-emateak

- **Erref:** ETX-025/061
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 01:18:39. **Bukatu:** 01:21:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

Lur-ematea goizean egiten zen, eta, ondoren, bazkaria egiten zen. Herri guztia joaten zen ehorzketara eta bazkaltzera.

47. Larraina

- **Erref:** ETX-025/063
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 01:21:55. **Bukatu:** 01:23:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Larraineko lanak nola egiten zituzten azaltzen du.

48. Garia

- **Erref:** ETX-025/064
- **Iraupena:** 0:00:23. **Hasi:** 01:23:42. **Bukatu:** 01:24:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Garia eskuz egiten zuten. Gero zakuetan sartzen zuten eta etxera eramaten zuten.

49. Ganaduaren janaria

- **Erref:** ETX-025/065
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 01:24:05. **Bukatu:** 01:25:09

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Ganadua basora eramaten zuten jateko.

50. Egur loteak

- **Erref:** ETX-025/066
- **Iraupena:** 0:00:28. **Hasi:** 01:25:09. **Bukatu:** 01:25:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Bera ezkondu zenean hasi ziren egur loteak banatzen. Ordura arte ahal zuten lekutik hartzen zuten egurra.

51. Belarra mozten segarekin

- **Erref:** ETX-025/067
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 01:25:37. **Bukatu:** 01:26:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Rafaelari asko gustatzen zitzaion segarekin ibiltzea belarra mozten. Neguan ere ibiltzen ziren.

52. Ez zuten berogailurik

- **Erref:** ETX-025/068
- **Iraupena:** 0:00:28. **Hasi:** 01:26:23. **Bukatu:** 01:26:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Etxean ez zuten berogailurik, baina estrabiak asko berotzen zuten.

53. Herriko festak

- **Erref:** ETX-025/070
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 01:26:57. **Bukatu:** 01:28:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Herriko festak orduan urrian ziren. Gehienetan euria egiten zuen, eta espartinekin ibiltzen ziren. Asko dantzatzun zuten. Mutilekin dantzatzun uzten zioten, baina bakarrik gehiegi arrimatzen ez zirenekin.

54. Bandak

- **Erref:** ETX-025/071
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 01:28:35. **Bukatu:** 01:29:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Festetan Etxarriko eta Altsasuko bandak egoten ziren.

55. Festetan ahaideak etortzen ziren

- **Erref:** ETX-025/072
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 01:29:09. **Bukatu:** 01:29:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Festetan ahaideak etortzen ziren etxera, 17 edo 18 lagun.

56. Festetako janaria

- **Erref:** ETX-025/073
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 01:29:45. **Bukatu:** 01:32:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Festetan bi ardi hiltzen zituzten jateko. Zopa ere egiten zen. Haragia bakarrik jaietan jaten zuten. Txitxirioak festetan bakarrik jaten ziren. Mahatsa ere erosten zuten, babarrun gorrien truke. Gaztainak ere jaten zituzten su baxuan erreta.

57. Soroko lanak gustatu ez

- **Erref:** ETX-025/074
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 01:32:04. **Bukatu:** 01:33:09

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Bere amaren anaia bat Irañetan ezkondu zen, eta Rafaela sorora ez joateagatik beraien etxera joaten zen, etxeko lanak egitera. Gaztaina bila ere joaten zen.

58. Igandeetan lan egiteko apaizari eskatu behar zitzaion baimena

- **Erref:** ETX-025/075
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 01:33:09. **Bukatu:** 01:33:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Etxea egiteko apaizari eskatu behar zioten baimena, igandeetan egiten zutelako. Igandeetan lan egiteko, apaizari eskatu behar zitzaion baimena. Garai hartan apaizak ziren herrian agintzen zutenak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-23

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com